

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **W. Z. i in.**

skazanego z art. 258 § 3 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 19 lutego 2024 r.

wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania

prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z dnia 23 maja 2023 r., sygn. akt II AKa 161/22,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 11 lutego 2022 r., sygn. akt II K 150/18,

na podstawie art. 532 § 1 *a contrario* k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego W. Z. wniósł kasację, w której zostały sformułowane zarzuty naruszenia prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

1. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. polegającego na dokonaniu wykładni wyroku Sądu I instancji przy braku kontroli instancyjnej i stwierdzeniu braku podstaw do zastosowania wobec W.Z. nadzwyczajnego złagodzenia określonego w art. 60 § 3 k.k. jak też wyrażeniu błędnego poglądu, iż na Sądzie I instancji nie ciążył prawny obowiązek wypowiedzenia się w pisemnych

motywach wyroku co do powodów, dla których nie zastosował wobec oskarżonego nadzwyczajnego złagodzenia kary;

2. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez inkorporowanie przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku całkowicie dowolnych, nieuzasadnionych i błędnych ustaleń Sądu I instancji jako własnych i utrzymanie w mocy wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie;
3. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez brak rozważenia oraz brak ustosunkowania się przez Sąd II instancji w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia do wszystkich zarzutów zawartych w apelacji obrońcy oskarżonego i powielenie błędów Sądu I instancji poprzez brak rzetelnej kontroli odwoławczej wyrażający się nierozważeniem wszystkich podniesionych w apelacji obrońcy zarzutów oraz ograniczeniem się w uzasadnieniu wyroku Sądu do twierdzeń ogólnikowych i powierzchownych, pozbawionych dokładnej analizy przesłanek, na których zostały oparte, co stanowi rażące naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku.

We wniesionym nadzwyczajnym środku zaskarżenia obrońca zawarł także wniosek o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie. W uzasadnieniu wniosku skarżący argumentował, że wykonanie orzeczenia może narazić skazanego na poważne i w zasadzie niepowetowane dolegliwości. Taka sytuacja, w ocenie wnioskodawcy, może mieć miejsce, zwłaszcza w wypadku wykonania prawomocnego wyroku, bowiem zachodzi sytuacja, że kary w orzeczonym wymiarze W. Z. nie powinien ponieść, ponieważ nie można wykluczyć, iż kara po ponownym postępowaniu będzie karą wolnościową. Ponadto obrońca skazanego pamiętając, że sytuacja rodzinna i majątkowa skazanego nie ma istotnego znaczenia w zakresie argumentacji wniosku o wstrzymanie wykonania kary i nie wpisuje się w przesłanki wstrzymania przez Sąd Najwyższy wykonania orzeczenia na podstawie art. 532 § 1 k.p.k., zwrócił na nią jednak uwagę, podnosząc, że z uwagi na niepełnosprawność konkubiny skazanego W. Z. skazany ten stanowi dla ww. wsparcie pomagając w wielu czynnościach życia codziennego. Opieki z powodu złego stanu zdrowia i prowadzonej chemioterapii wymaga także matka W.Z., a podjęta przez skazanego inicjatywa w zakresie odroczenia

wykonania kary pozbawienia wolności, nie została uwzględniona przez Sąd Okręgowy.

W odpowiedzi na tą kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Odrębnym pismem zatytułowanym „wniosek” obrońca skazanego W. Z. wskazał na wystąpienie w sprawie bezzwzględnej przyczyny odwoławczej wynikającej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Jak argumentował w swym piśmie z dnia 15 lutego 2024 r. (data wpływu do SN), w rozstrzygnięciu sprawy skazanego W. Z. przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku uczestniczył SSA X.Y. powołany na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Rozwiązanie ujęte w art. 532 § 1 k.p.k., stanowiące odstępstwo od zasady natychmiastowej wykonalności prawomocnych wyroków (art. 9 § 3 k.k.w.) ma charakter wyjątkowy, a skorzystanie z niego jest możliwe dopiero przy jednoczesnym spełnieniu dwóch warunków, to jest wystąpienia znacznego stopnia prawdopodobieństwa zasadności zarzutów kasacyjnych oraz wykazania przez wnioskodawcę, że dalsze wykonywanie orzeczenia mogłoby wywołać dla skazanego wyjątkowo dolegliwe i nieodwracalne skutki.

Nie przesądzając w tym miejscu o zasadności sformułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzutów, co wymaga pogłębionej analizy i dokonując badania ich wagi tylko z punktu widzenia ustalenia przesłanek wstrzymania wykonania orzeczenia, należy stwierdzić, że prawdopodobieństwo uwzględnienia tej kasacji w zaskarżonym zakresie nie jest na tyle wysokie, by stanowiło wystarczającą podstawę do skorzystania z instytucji wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia. Tego rodzaju oceny nie można bowiem dokonywać na przedpolu merytorycznego rozpoznania tej skargi, w sytuacji, gdy i sama kasacja nie podnosi uchybień, które w sposób oczywisty – bez potrzeby

głębszego wnikania w materiały sprawy – wskazywałyby na niebudzącą wątpliwości ich zasadność.

Podobnie ocenić należy sygnalizowany przez skarżącego w odrębnym piśmie zarzut wystąpienia w realiach analizowanej sprawy bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Kwestia składu sądu odwoławczego procedującego w niniejszej sprawie w drugiej instancji z uwagi na udział w nim osoby powołanej na urząd sędziego na wniosek Krajowej rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) jest bez wątpienia okolicznością istotną i co więcej, jak słusznie zauważa obrońca w swoim piśmie, musi być uwzględniana przez Sąd Najwyższy również z urzędu. Stwierdzenie nienależytej obsady sądu wymaga wszelako przeprowadzenia stosownego testu po zgromadzeniu pozwalającej na tego rodzaju analizę dokumentacji, co w niniejszej sprawie jest tym bardziej oczywiste, że skarżący – poza samym podniesieniem faktu powołania na urząd sędziego w Sądzie Apelacyjnym w Białymstoku X.Y. z udziałem KRS ukształtowanej przepisami ustawy z 2017 r. – nie wskazuje na jakiegokolwiek inne okoliczności, które świadczyłyby o tym, że skład tego sądu z udziałem tego sędziego nie spełnia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Zarówno w uchwale składu połączonych Izb Sądu Najwyższego: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7), jak i w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22) oraz w szeregu innych judykatów Sądu Najwyższego zapadłych w ostatnich latach w sposób jednoznaczny wskazano, że brak podstaw do przyjęcia *a priori*, iż każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed KRS po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali

nominae w takich warunkach. W odniesieniu do innych sędziów podniesienie zarzutu wskazującego na brak bezstronności takiego sędziego w związku z okolicznościami otrzymania przez niego powołania (lub dostrzeżenie tego problemu z urzędu), rodzi konieczność indywidualnego badania tej kwestii. Jest to możliwe wyłącznie wtedy, jeżeli podnosząca tego rodzaju zarzut strona wskazała na konkretne fakty związane z osobą takiego sędziego mogące świadczyć o braku po jego stronie atrybutów niezawisłości i bezstronności. W przeciwnym wypadku przeprowadzenie tzw. testu wymaga zgromadzenia stosownej dokumentacji, bez której test taki nie jest możliwy. Z tego rodzaju sytuacją mamy do czynienia w niniejszym wypadku. Bez faktycznych podstaw opartych na stosownej dokumentacji, stwierdzenie wystąpienia w tej konkretnej sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a związanej z trybem powołania sędziego będącego członkiem składu orzekającego danego sądu, musi zostać uznane za co najmniej przedwczesne.

Sąd Najwyższy nie stwierdził także wystąpienia w realiach badanej sprawy szczególnych, wyjątkowych okoliczności wskazujących na to, że wykonanie zaskarżonego wyroku mogłoby spowodować dla skazanego nieodwracalne, niekorzystne skutki. Za takie okoliczności, jak słusznie zauważył sam wnioskodawca, nie można uznać skomplikowanej sytuacji rodzinnej skazanego, gdyż uwzględnianie tego rodzaju okoliczności następuje, co bezsporne, w oparciu o regulacje Kodeksu karnego wykonawczego. Niczego w tym względzie nie zmienia fakt nieuwzględnienia złożonego wniosku o odroczenie wykonania kary wobec skazanego W. Z.

Wobec powyższego orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[ał]

